

ԳԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան 12 ֆր.

Վեցամսեայ 6 ֆր.

ԱՐՏԱՍԱՀԱՆՈՒՄ

Երկու քիւր մէկ ծրարով

Տարեկան 14 ֆր.

Վեցամսեայ 7 ֆր.

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 Ժոյար

Վեցամսեայ 1.50

ԿԱՆԵՍԻԿ

Ծանոցման տողը

20 սանթիմ

ԱՍՅ

Kh action du journal

«Travounk»

VARNA (1 օր)

Редакция

на ВЪСТНИКЪ

«Иравунк»

ВАРНА

Դրոսիւնը եւ չեմ

րոսիւնը

ԼՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵԲՇԱԲԹԻ ԻԻ ՇՈՒԲԱԹ

ՀԱՅՈՑ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՄԵՐԻԿԱ

(Շար. 85րդ. քիւնեւ փերջ)

Հայերը նորահար գիւտերու կողմէն եւ ետ մնացած չեն։ Ամենքը գիտեն որ ելեկտրականութեամբ չափող ամենալուստ քործիքը հայ մը հնարեց։ Նմանապէս Միացեալ Նահանգներու թղթագրամներուն կանաչ գոյնը հայ (*) մը գտաւ։

Բացի այն վաճառականներէն որ Նիւ-Եօքքի, Չիքագոյի եւ Սէն Լուիի առեւտուրի կեդրոնական վայրերը յատուտութեան, հայերն ունին այժմ բազմաթիւ ազատական արուեստներու տէր մարդիկ, ու շատ մը նշանաւոր բժիշկներ, ատամնաբոյժեր եւ աստուածաբաններ։

Շատ նշանաւոր բան է որ մինչդեռ Ամերիկացի Միսիսնարները Հայաստան կը զրկուին, այստեղ Ամերիկայի մէջ հայ ծնունդէ տասն եւ եօթը քարոզիչներ կան որոնք մեր եկեղեցւոյ մէջ կը գործեն եւ բուն Ամերիկացւոցս կը քարոզեն Աւետարանը։

Հայերը իրենց զաւակներնին հասարակաց նախնական եւ բարձրագոյն վարժարանները եւ նոյն իսկ առաջնակարգ համալսարանները կը զրկեն, որպէս զի իրենց այս նոր հայրենիքի մէջ բարի քաղաքացիներ ըլլան։ Ստէպ պատահած է մեր բարձրագոյն վարժարաններու եւ համալսարաններու մէջ ուսանող հայերէն մեծ վարձատրութիւն ստացողներ թէեւ երբեմն մեր լեզուին մէջ կատարեալ հմտութիւն ունեցած ալ չըլլան, Ամէն մարդու ծանօթ եղած է այն մեծ յաջողութիւնը որ Պ. Հայկ Բաթիճեան ունեցաւ Մաք-Քինլէյի շէրիֆի մրցման մէջ, եւ երէկ իսկ ուրիշ արթիստ

մը Պ. Լ. Տ. Նաղուպեան եալի վարժարանի տեղացի հարիւրաւոր ուսանողաց մէջ առաջինը հտնդիսանալով 2000 տալէրի մրցանակը չահեցաւ։ Այս չահած դրամով Պ. Նաղուպեան պիտի կարողանայ չորս տարի իր ուսմունքը շարունակել եւրոպական այլ եւ այլ կեդրոններու մէջ։

Նշանակելի է նաեւ հայոց գրական գործունէութիւնը, վասնզի Պաթմոնի, Նիւ-Եօքքի եւ Քալիֆորնիայի մէջ 14 պարբերականներ կը հրատարակեն այժմ։

Եթէ մի ու է հասարակաց թանգարան մը մտնեք, թանգարանապետը պիտի ըսէ ձեզի, որ հայերը իրենց թիւին բազմաթիւութեամբ ամենէն աւելի թանգարան կը յաճախեն եւ գիրք կուզեն կարգալու։

Իրենց հայրենասիրութիւնը խիստ մեծ է։ Որչափ աշխուժով որ անոնք իրենց երկրին արիւնով ներկուած ապաւաճները, լեռները, լիճերը եւ գետերը կը սիրեն միեւնոյն անկեղծութեամբ կը սիրեն իրենց ընդգրկած նոր հայրենիքը։ Երբ Ապանիական Ամերիկեան պատերազմը ծագեցաւ, ազգը կամաւորներ պահանջեց եւ շատ հետաքրքրական բան է ըսելը, որ առաջին ներկայացող կամաւորները եղան հայերը։ Ասոնք այն պատերազմի ատեն քաջաբար կուռեցան, եւ իրենց արիւնը թափեցին այն երկրի համար որ ընծրած էին եւ ասով ահա այժմ ամենուրեւ սէրըն ու զարժանքը դրուած են։

Թ. Պ. Ք.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վանէն Աղատ Բեմոյի կը գրեն։

Չկայ երկիր մը, ուր այնքան սրբատառութեամբ անարարներ կանգնեն կը գտնան, որքան սա թաճկական հողը, ուր մարդ, լուռ ու վշտահար կը տապալուի։ Անասուններն իսկ չունին իրենց իրաւունքն ու արժանապատուութիւնը, բայց տաճկական հողին վրայ մարդ խայտառակած մեքենայ մըն է որ ենթակայ է թուրք պէյերու եւ ազաներու քծահաճոյքին եւ ցանկութեան։

Տաճկաստանի իսլամ բնակչութիւնը ներս անգամ, որոնք ցայսօր գործակցած են կառավարական հարստահարութեանց ի կտաւար ամանն, հիմա լուրջ արտունջներ սկսած են յարուցանել, նոր հաստատուած տուրքերուն դէմ քողոքելով։ այդ նորահաստատ հարկերն են շալիսի (մարդ գլուխ) կոչուածը եւ տաւարի աւուրքը։ մէկ քանի նահանգներու իսլամ ժողովուրդը ընդգլխեցաւ այս նոր տուրքերը չը վճարիլու համար, բուն միջոցներով դիմեց, բայց զգործառարար չարժանի չուտով գտնուեցաւ։ այնպէս որ Սուլթան Համիտի կառավարութիւնը նորէն սկսած է արձակ համարձակ հարկահաւաքութիւն ընել, թաւանի գործը կատարեալ է, մասնաւորաբար ընդգլծ հայերուն, զորս ճղմելու բնաջինջ ընելու համար ոչ մէկ ջանք չեն խնայեր։

Հիմա հարկահաւաքութեան նոր դրութիւն մը հնարած են որ պարզապէս անելի է. ամեն մէկ թահսիլտարի (հարկահաւաք) քով կը դնեն «ճան պէղար» կոչուած 15-20 վայրագ մարդեր զորս կերակրելու պարտականութիւնն ալ ժողովրդի վրէն փաթթած են։ այս ճան պէղարները ծնծով եւ սպանաւորներով խեղճ ժողովրդէն կը հաւաքեն բոլոր տուրքերը եւ ասկէ զատ, կը պահանջեն որ իրենց բոլոր քծահաճոյքներուն գոհացում տրուի, զոր օրինակ, ոչխար եւ հաւ մորթիլ, գառնուի խորովել իրենց սեղանին համար եւ այլն։ Հարկահաւաքութեան այս նոր դրութիւնը, որ մասնաւորաբար վերջին երկու տարիներուն մէջ ստացեալացած է, իրեն նըպասակ ունի հայ ժողովրդի նիւթական եւ ֆիզիքական բոլոր ոյժերը ըսպառելու նորահար հարկահաւաքները կը պահանջեն քողոքատեսակ եւ զանազան անուններով տուրքեր, եւ ժողովուրդը բռնադատուած է վճարել զանոնք, առանց նոյնիսկ գիտնալու թէ ինչ բանի համար կը վճարէ։ Օրինակ մը տուած ըլլալու համար, յիշենք կառկառի թաղու գիւղը, ուր ըստ մարդահամարի 600 էրիկ մարդ կայ, հետեւաբար թաղու գիւղը պէտք է վճարէ մարդ գլուխ 50ական դրչէն 30,000 դրչ։ բայց իրականութիւնն այն է որ հարկահաւաքները կը պահանջեն 45,000 դրչ։ այսինքն մարդ գլուխ 75ական գահկան։ Այս անի բաւութեան մասին բազում անգամներ արեւմտեան տուրքերու, բայց կարեւորութիւնն ատուող էկայ, Հալաճական արդարութեան այս երկրին մէջ, ուր ամենէն ակար օղբասագիրն անգամ ըմբոստութիւն կը նկատուի, ժողովրդի լեզուն կապուած կը մնայ, իսկ բոլորը զոհները ամիսներով կը փառին

բանասերուն մէջ. զոր օրինակ Մոխրանիքի վիզին ուսը աղբրապարով մը զիւնած էր կառավարութեան եւ խնդրած էր որ տուրքերը քիչ մը զեղջեն, քանի որ Մոխրանիքի վիզին արտերը վնասուած են։ միայն այս սղերապարին համար ուսը 12 օր բանտարկեցաւ, եւ անկէ վերջի ալ զիւղացիներէն ծանր տուգանք մը պահանջուելով միայն ազատ արձակուեցաւ։

Խեղճ կառկառն հիմա մուրացիկներու գիւղ մը եղած է, որովհետեւ կողմակերպուած թաւան ու ապաւաճութիւնները՝ ձեռամբ թուրք զորաց եւ թուրք աշիքներու՝ քայքայած են զայն։

Օղոստոս 30ին խու մը ճան պէղարներ՝ աւաջնորդութեամբ ի պահիմ աղայի, եկան դրամ պահանջելու, 2000 գահկան եղեկիւնէ, 2000 խուցուէն, 7000 Արքէնէն, 1800 Միւսէն եւ 1170 գահկան Բերկիւնէն աղին եւ անկէ վերջի ալ յաջադարեցին թէ այս գրամները պիտի հաշուեն յետեւալ տուրքերու ի հայել։ Ի պահիմ աղա աւաղակապետը առանց քայտելու, բաւաւ սա խոսքերը. — «Մեր կառավարութիւնը տեսնելով որ հայերը քաղած ժամանակ քրիստոնեայ թաղաւորները խնդիր կը յարուցանեն, որոշած է այսուհետեւ տուրքով քարոզել հայերը, տեսնենք քրիստոնեայ թաղաւորները ի՞նչ պիտի ընեն ասոր դէմ...»

ԱՆԿՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐՈՒՆՎԱՐՑ

Ա.

Այս սողերը, որ բաւական մութ կերպով եւ խիստ ուռեցիկ ունով մը չէֆերու ձեւերով համարախոսութեան մասին կանխարկեն, — աղջակն ընդհանուր բաղձանքներու պատկուծ կուգան արդեօք աւետել մեզի։ Չափողանց միտմունքիւն պիտի ըլլար այսպիսի վաղահաս հրճուանք մը սընս ցանկ։ Այժմէն հետաքրքրող այն է թէ ինչ տեսակի կարծեքներ կը մղեն երկու երդուեալ հակառակորդ կուսակցութիւնները այս դաշինքը կնքելու։ Ասկէ առաջ սակայն անխուսափելի կերպով ահա շարունակ է սա հարցը յիշելու մէջտեղ դնել։ «Զգալու» եւ «խորհելու» ի՞նչ որոշ տարբերութիւններ իրաւունք տուին «յեղափոխական» կառնող այս եւ ուրիշ կուսակցութեանց միջեւ գոյութիւն ունեցող ու խորիմ հակառակութեան արդիւնքը եղող ունգարմաների չարիքներուն։ Յարգ սկզբունքներու եւ զազափարներու ի՞նչ զանազանութեան մէջ Դաշ-

* Այս հայն էր Տօքթ. Սերովբեան որուն գտած ներկը անկաբելի բրած է Ամերիկեան թղթագրամներու կեղծը հանել, եւ Տօքթօր Սերովբեան իր այն գիւտի պատճառաւ մեծ պարգեւ ստացած է Ամերիկեան կառավարութենէն։

նախկինը անկարելի համարեց
գործակցել շնչակեանին հետ ու որոնք
են այդ օկզոտնքները ու ընտրեց ընդ-
հանուր գաղափարն ըր, զորոնք օգտուի
ժամանակը եկած» կը համարեն կու-
սակցութիւնները :

Բ.

Կը յիշենք արդարեւ ժամանակ մը
կըր Դաշնակցական սակաւթիւ պե-
տերը շունենայով գետ իրենց ետեւը
ոչ Սասունի ապստամբութիւն, ոչ
Գուգ-Գարուի եւ Պապը-Ալիի ցոյցե-
րուն պէս օփառաւոր անցեալ մը,
պարզամիտները գիւթելու համար, ու
բոնցմով շնչակեանները գետ անբազ-
դատելի կերպով գերազատ էին իրենց-
մէ, այս դժուարին պայմաններու մէջ
իրենց հետեւողներու թիւը առուա-
բացեալս համար կը բաւականանային
քանակաւ շնչակեաններու քաղուժ
զայթակցեցող գործերը եւ սխալեցը
Այո՛, Դաշնակցական պետերը կը միա-
ցնէին ամենուրեք իրենց ձայնը ազ-
գային միաձայն բողոքին՝ որ կեղծ,
արուեստական եւ գիւրին յեղափո-
խութեամբ մը ազգը բոլորաբար փրկել
խորհրդածող բաղդախնդիրներու կող-
մէն, որ իրենց յիմարութեամբ
պատրաստած մէկէ աւելի օղէտնե-
րուն մէջ եւ ոչ իսկ կաթիլ մը արիւն
թափելու բաժինը յանձնառու պիտի
ըլլային ստանձնել : Այսպէս գիտակից
ու օղջամիտ երիւսէ, ու այս կերպ
բազում անկեղծ ու գիտակից տարրեր
իւր վարքերուն մէջ բնականօրէն, ինչ
զիրք բռնեց Դաշնակցութիւնը իր ա-
նունով ծագում առած այն գործունէ-
ութեան հանդէպ, որ իրականին մէջ
ուրիշ բան չէր եթէ ոչ շնչակեաննե-
րու սխալներուն անարդարանալի կրկ-
նութիւնը ու մէկ կատարելագործում
ձեւը : Բռն ու յեղափոխութեամբ մը գե-
պի ոչխարամտութիւնը, երկկողման գի-
տակից Դաշնակցականները թմբկահա-
րողները եղան քանի մը բաղդախնդ-
րիւններու եւ անոնց ցաւալի գործիք
եղող անձնուէր բայց պարզամիտ գոր-
ծիչներու կողմէ ղեկավարուող այս
գործունէութեան :

Այնուհետեւ Դաշնակցութեան զօ-
րութիւնը կազմող այս քանակին ու եւ
է գործուն գեր չէր մնար կատարելիք :
Բոլոր յաջողական շարժումներուն մէջ,
որոնց ամենէն քանակելի համայնա-
պատկերը կողմնաւոր իրականութիւնն
է — ամբողջապէս արգելեց Դաշնակ-

ցական ուժի մին — մեծամասնութեան
գերը կրաւորական եղած է ընդհանրա-
պէս : Անոր գերը սահմանափակուած է
Դաշնակցութեան սակաւթիւ պետե-
րու կողմէ գծուած օկզոտութեան հա-
ւատարմարար ծառայելու մէջ :

Թէ Դաշնակցութեան պետերը, ու-
րոնց բոլորին առանցքը հանգուցեալ
Գրիգորիւրը եղած է, եղած են հա-
յութեան երդուալ թշնամիները, ոչ
մէկ հայ չի պիտի համարձակի պնդել
ասկաւ : Ինչ որ սակայն չօչափելի կեր-
պո գիտենք յիշելիք եւ իր գործա-
կիցներու կողմէ ստեղծած օկզոտ-
ութեան եւ գործունէութեան մասին,
հեղու է բոլորովին վկայելիք թէ իրա-
կանին մէջ անոնք հայ ազգին ճշմա-
րիտ բարեկամներն եղած են :

Այս այս օկզոտութիւնը իր ապա-
ցուցումով անվիճելի սահմանին մէջ :

— Կուսակցութեան պատկանողներու
քանակը կարելի եղածին չափ ստուա-
րացնելու համար չի խորշել ոչ մէկ
դասակարգի, ոչ մէկ ըմբռնումի, ոչ
մէկ աստիճանի, ոչ մէկ տիպի պատ-
կանող մարդու անգամակցութեան :

Այլքի առաջ ունենալով այսպիսի
նպատակ մը, որոշապէս հսկանալի
են Դաշնակցական պետերու տարիներէ
ի վեր ծրագրած ու գործադրած գոր-
ծունէութեան զանազան ձեւերը, ու
րոնք հաւասարապէս կը ձգտին հրա-
պուրիչ ընծայել կուսակցութիւնը,
զայն կազմող եւ կազմելիք բոլոր տա-
րիներու համար, հայրենասէրին ինչ-
պէս եւս մտնել, անխնայականին,
ինչպէս կրօնամոլին, ընկերակա-
նին ինչպէս յետադիմականին, ոճրա-
գործին, սրիկ-յրին ու խաչագոյին,
ինչպէս օրական պատուաւոր աշխա-
տանքով ապրող մարդուն համար :
Չուզենալ այս ջանքերուն, հաւա-
սարապէս հաւելնիք է պետերու զգո-
շութիւնը եւ ձեռնադրութիւնը իրենց
շարքերուն ու եւ բարձր խելաւ մը
ներշնչելու փորձ մը ընելիք, փոսն զի
ինչ որ ալ ըլլայ ներշնչուած խելաւը
զուրկ ըլլալով «ամփոփային» ըլլալով
հանգամանքէն, հակադրած պիտի ըլ-
լար կազմակերպութեան մէկ մասը
միւսներուն դէմ :

Այլ խօսքով՝ այսպիսի պայմաննե-
րուն մէջ ծնած ու մեծցած, Դաշնակ-
ցութիւնը թէ իր կազմով, թէ հոգե-
բանութեամբ, թէ գործերով եւ թէ
այդ գործերու արդիւնքով կազմա-
կերպեալ ամբողջ մըն է, կամ եթէ
կարելի է այսպէս ըսել, ամբողջապէս

կուսակցութիւն մը, որուն հիմը ոչ
խարամութիւնն է եւ զօրավիգը՝ հայ
ժողովրդի ազատութիւնը :

Ապշնչուցիչ համեմատութեան մը կը
հասնի Վառնայի իմաստակութիւնը
երբ սոյն պայմաններու մէջ ծնունդ առ-
նող կուսակցութեան մը մէջ հայ մո-
ղովրդի ոչխարամտութեանէ ազա-
տագործելու ապացոյցը կուզէ տեսնել :
Ոչխարամտութիւնն է անհնարին ստոր-
կութեանէ զատ ինչ բան պիտի կրնար
թոյլ տալ, տաճիկ բռնութեան սար-
սափներէն օտար հողերու վրայ ապա-
ւերած խոշտանգեալ շայուն, իր վզին
վրայ ծանրացած տեսնել աւելի անարդ
եւ անազգ լուծ մը : Կար միթէ ա-
ւելի մեծ շարք մը քան ազատութեան
անունով ամենամահադուրսի բրո-
նութիւնը, եւ յեղափոխութեան ու
յեղաշրջութեան օկզոտութիւնն մը, որ ոչ
միայն նորը չըստեղծեց այլ եղածն ալ
կը քանդէ :

Արտաշատ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԱՀՆԻ 25 ԳԵԿԱՐ 1906

Բոլորովին պատահամբ կար-
գացի Վարժապետի 855 թիւին
մէջ Վառնայի նորընտիր հոգա-
բարձութեան մասին գրուածը
որ, ինչպէս կերեալ, խմբագրին
բացակայութեանէն սրտին ժահը
թափելու ազատ ասպարէզ գտած
սէրտի շարժում շարժողի մը
ձափարուքէն, ուր խորհալս ու
ապօրէն միջոցներով յաջողուած
եսախաւեր ցաւագործի մը հա-
րային արժանապատուութեան վի-
րաւորիչ ընտրութեան բեկանու-
մը քանի մը կապուշներու գործ
կորակուի :

Այժմ դեռ Վառնայէն հեռու,
բայց դեռ նոր նոր հեռացած
անկէ եւ մանաւանդ ակնարկուած
իրողութեան շատ մօտէն տեղ-
եակ ու նոյնիսկ մասնակից, չեմ
կարող նողկանքս զսպել հանդէպ
այն վարնոց իմաստակութեան,
որով գուհիկ հոգածութեանը

ցոյց կը տրուի եւ անհանօրէն
տիմար ու գերազանցօրէն սերտեւ
լանքեր կըլլան պաշտպանելու
Վառնայի ամբողջ Հայ համայնքը
նախատելու անպատկառ աներե-
սութիւնը ունեցող ցաւագար մը
ու անուանարկելու՝ անոր խօյ ու
յիմար տուայտանքներուն չափ
ու սահման տնողները :

Վառնայի հայութիւնը ինք-
նագիտակցութեան բոլորովին
անտեղեակ, արժանապատու-
թեան զգացումէ հեշտեւ զուրկ
պէտք էր ըլլար, սրպէսզի չիւնքը
նախատող ցաւագարի մը թոյ-
լատրեր վարումը իր ընտրային
գործերուն :

Ինչ կը կարծուէր արդեօք,
ձառնող իմաստակը մեռած ու
գիւկ հայութիւն մը կուզէր տեո-
նել Վառնայի մէջ :

Չէ՛, նա Վառնայի հայ հա-
մայնքը բարոյական այդքան ան-
կուծ չկրնար ունենալ երբէք : Եւ
ստոր գործական ապացոյցը
տուին ժողովրդեան անպատուա-
բեր ընտրութեան բեկանումին
գիտագից աշխատանքները, ու-
րոնք հպարտ կըգան ինքիւնքին
հանրային պատիւը պաշտպանած
ըլլալու ինքնագոհունակութեամբ
այսչափ :

ՍԻՐԱՆՈՒՆ — ՀՐԱՏ

Վառնայի անոր գիտերը
դրամ փոխադրել փափագողները
րող դիմեն մեզ : Պայմաններ դի-
րամատիւն, անպայման վստա-
նորին եւ անպայմանորին :

Վառնայ Թ. Կ. ձանկիւնակ

ՄԵՆԶԻԼԺԵԱՆ ԱՂԱՍԵԱՆ Եւ Ընկ.
Ի Ֆիլիպէ

Պէտք ունին գրագրի մը հմուտ պուլ-
կարներն լեզուի ինչպէս նաեւ ֆրան-
սերէնի կամ գերմաներէնի :

մըն է ու անոր կեանքը միմիայն
անվերջ ծախում մը մէջ նետուած ու
ղեւորութիւն մըն է :

— Աղէկ, չէ՛ որ քիչ առաջ կըսէիր
թէ թշնամիիս հետքը գտած չեմ...
մինչդեռ հիմակ կը յայտնեմ թէ մեռած
չէ. — միայն զամայն գորաւոր է :

— Ատով ըսել կուզէի թէ՛ թշնամիս
անանկ շարագործ ձեռք մ'ունի, որ
հետք մը ցոյց չի տար եւ շարունակ
կը խուրափի ինչ : Այո՛, գորաւոր է,
որովհետեւ ծածկուած է իր շարագոր-
ծութեանց տակ :

— Տարօրինակ ու տխուր պատմու-
թիւն մըն է քու կեանքիդ պատմու-
թիւնը, բարեկամ :

— Այո՛ ճշմարիտ է... բայց այս է
եղած իմ սեւ ճակատագիրը : Միեւնոյն
ատեն, մի՛ կարծէք թէ չը կան իմ
նմաններ... ընդհակառակը, բողոք-
ութիւնն ու ժամանակին թշուառու-
թեան տակ ծածկուած են : Մէկ խօս-
քով՝ մարդկութեան մեծ մասը կը տա-
ռապի ինծի պէս, երջանիկ չ'է եւ ար-
ցունք ու արիւն խոռոնուած կը տես-

Ա. ԵՐՏԱՆԵԱՆ

36

ՄԻՋԱԿԱՊԵՏԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԵՐԿՐԻ ՓԱՇԱ

(Շար. նախորդ թիւէն)

— Չէ՛ որ տէրիւն մը հակառակ է
արիւն թափելու :

— Այո՛, դաճանի մը յատուկ է ա-
րիւն թափել... օսկայն երբ օպանածը՝
մարգու կերպարանքով հրէշ մըն է,
շարագործ մըն է՝ սեւ օձ մըն է... ո՛վ
կըսէ թէ ասա՛կ ոճիւր մը մեղք է...
Չե՛ղ կը հարցնեմ երբ լեռան աւազա-
կի մը կամ անտառներու զայտի մը
ղէմ գտնուիք, չ'ի պիտի ուզէք ան-
ձերնիդ պաշտպանել : Ո՛չ ապաքէն
պատուոյ եւ կեանքի վրէժը մարդու
ամենամոտ թրական զգացումն է :

կապուած է ու անոր բարոյական վե-
հութիւնը կը կազմէ : Ինչպէ՞ս չը խը-
մեմ պատուոյ ու կեանքի թշնամի
եղող հրէշներու արիւնը...

Եւ վեր փաշա նորէն առարկելու
խօսք մը չը գտաւ : Արտակարգ նայ-
ուածքով մը դէմը գտնուող ֆաթիլին
նայեցաւ ու գիտեց անոր մօտայլ բայց
վեհ ճակատն, որուն խորշմները կը
գայարտէին, ինչպէս ակնկոծուած ծովի
մ'երեսը. դիտեց անոր աչքերու խոր-
հորդութիւնը, որ անշատակ էր
կեանքին մէջ շատ տէրիւններու հան-
գիպած էր, շատ ֆաթիլներու հետ խո-
սած էր... օսկայն ո՛չ մէկն այնքան
խոր տպաւորութիւն գործող էր իր
վրան որչա՛փ Աւագակապետը :

— Ուրիմի, կը մերժե՞ս ապարանք
մնալ յարեց Եւ վեր փաշա :

— Կրնամ բարեկամդ ըլլալ... կըր-
նամ յաճախ այդ ապարանքին սեւերէն
ներս մտնել ու տեսակցիլ ձեզի հետ.
Նկատել տուաւ Աւագակապետը. բայց
չեմ կրնար ներկայ վիճակիս փոփո-
խութիւն մը խօստանալ : Արեւած եմ իմ.

տպարախ ու թափառական կեանքս :
Ապրիւն համար ընա՛ւ չ'եմ մտածեր
... օրը օրին կը մուրաւ ու կ'անցնե-
նեմ ժամանակս Հետեւաբար ներե-
ցէ՛ք այդ մասին :

— Դուցէ՛ մեռած է այն անձն, որ-
մէ վրէժ լուծել կուզես :

— Ո՛հ, մեռած չէ... բայց բազմ
կը ժպտի անոր ու վրէժնորթութեան
կը խուսափի : Ան այժմ գորաւոր է ան
... այդ պատճառաւ չ'եմ համարձակիր
յարձակելու Պիտի գայ օր մը, ուր ես
ոտքերուս տակ քաշկռուած պիտի
անեսեմ զինքը : Այն օրը՝ ուր ձեռ-
քերս անոր արեան մէջ կը թաթխեմ,
սա պապական շրթներէս պիտի տա-
նիմ ու պիտի ըսեմ. «Սեւ, ա՛յ հաւ-
ղարտ եմ... ա՛յ պատուոյ ու կեանքիս
թշնամին ոտքերուս ներքեւ տեսակ
այ հողը չը ծանրանալ վրան՝ իր ա-
նէ՛քներդ ու բուռակաւորով... ու Ո՛վ
բարձրաստիճան մարդիկ, քուք մի՛
կարծէք թէ ցնցողիներու մէջ ցնցուի
սիրտ մը կը կրեմ... սի՛ կարծէք թէ
ֆաթիլ մը թշուառութեան տպար

ԷՋՄԻԱՏՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՄԻ ԿԼԻՄԻՔ

Այս վերնագրոյ ներքե Պե- տարապետ շնչեւտ քաղաքի քա- հանայն հետեւեալ կերպով յայտ- նած է Վճարի մէջ իր կարծի- քը էջմիածնայ գործերը կանո- նաւորելու եղանակի մասին, կար- ծիք՝ որ մասամբ համապատաս- խանելով վերջին Վերաւորի մէջ մեր ըրած գիտողութեանց, արժան կը համարենք արտա- տպելով ծանօթացնել զայն մեր ընթերցողաց:

Վերջին տնուր դէպքերը էջմիած- նում, անկասկած, ամեն մի արտացա- ու գիտակից հայի համար եւս զառն են եւ չափազանց անախորժ երեւի իւ- րաքաղաքի ոք այժմ անձնատուր է եղած այն տնուր մտքերին, թէ այս- պէս շարունակել չէ կարելի, թէ մեր ազգային կենդանի այս անկարգ դրութեանը պէտք է ինչպէս հարկն է, վերջ գնել իր ներքին կամայկա նութիւններով եւ արտաքին բռնու- թիւններով, որովհետեւ արա կանոնա-ւորումից է կախված եւ մի շարք փո- թորակից հարցերի միջնորդական լու-ծումը:

Վեր կարծիքով նախ միաբանական ընդհանուր ժողովում պէտք է ընտրել նոր տնայկալ, թէկուզ անեք. ընտ-րելի հինգ՝ նշանակվի. ապա անհա- մեշտ է որ զաւաստեալ ու անձար կաթողիկոսը հրաժարական տալ գոր-ծերից եւ յանձնի իր լիազօրութիւն- ները ընտրված տեղակալին: Այն ան-տեւ, կանոն դարձնել, ինչպէս փորձեր եղել են արդէն, բոլոր վաւական լուրջ եւ պատասխանատու պաշտօնները յանձ-նել միաբանական ընդհանուր ժողովով եւ անդեկայի նախագահութեամբ ընա-րուած մասնախմբերին:

Այլեւ կարեւոր է, որ առժամանակ նոր տարրեր, այսինքն ոչ ոքին չըն-գունել վանականութեան շարքը, որով-հետեւ ժամանակն է արդէն վանական- ների թիւը կամաց կամաց կրճատելու, հասցնելով անհրաժեշտ լինելուն, 40-30:

Ապա, ի հարկէ, վեհափառի թոյ-լաւութեամբ, անել պատշաճ դիմում

նէ իր կերած հացին մէջ: Խօսակցութիւնը բաւական տեւելէ ետքը, ֆաբրը ներսդուրիւն խնդրեց ու մեկնելու պատրաստուեցաւ: —Կը խնդրեմ, կեցի՛ր որ միասին ճաշեմք, նկատել տուաւ Շէվքի փա-շաւ: —Ո՛հ, ներողութիւն... այսօր չ'եմ կրնար մնալ... բայց ուրիշ անգամ կը խօստանամ, առարկեց Լեւոնակապետն ու բաժնուեցաւ փայայէն: Զօրագունդի քարձարտութեան հրա-մանատարը մինակ մնաց: Դրանիկին հրամայեց որ նարկիլէն կրկին լիցու-նէ: Երբ հրամանը կատարուեցաւ, խո-րին մաւածակներուն մէջ թաղուած՝ երկար ատեն ձխեց ու ձխեց: Յետոյ աչքը գեղեցիկ ու ընդարձակ պարտէ-զին վրայ սեւեռելով, բացազանջեց ինքնիքին: —Տարաբաղդ ֆաբրի... հոգեոյն վրէժը տնուր ու բոլորմելի, թշուառութեան մը տակ ձնչած է զանի: Կարծես թէ աշխարհքը լայն, անծայ-րածն'ր ու անաւո՛ր գիրեզման մըն է:

ուր որ հարկն է ձեռնարկելու համար մօտիկ ապագայում նոր կաթողիկոսի ընտրութեան, մի բան, որը վաղ թէ ոչ պիտի տեղի ունենայ. ուրեմն՝ աւելորդ չը լինի այդ մասին այժմեա-նից իսկ հարկաւոր նախապայարտու-թիւնները տեսնելու:

«Եւ հասարակութեանը ներկայաց-նել մանրամասն հրապարակական հա-շիւ՝ բոլոր փոփոխութիւնները, գոր-ծառնութիւնների եւ մտադրութիւն-ների մասին պարբերաբար»

Յովհ. քան. Արքայապետին

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ. Պոլսոյ Պատրիարքարանը Վեհ. Կաթողիկոսի գիտողութիւն-նելէ վերջ թէ ինչու Պուկա-րահայոց նուիրակ վարդապետ մը զրկած է, ինքն ալ այսօրեր կը փութայ Պուկարահայոց հոգեւոր հովիւ նշանակել Տ. Եղնիկ Ժ. վարդ. Գալբազեանը:

Մենք կը կարծենք թէ Պատ-րիարքարանի այդ գիտողութիւ-նը եւ մեզ համար հոգեւոր հովիւ նշանակելը Դրան թելագրանքն է, որովհետեւ իբր կարմիր յեղա-փոխական վերջերս իր վրայ շատ խօսեցնել տուող Տ. Տաճատ վար-դապետի պաշտօնով Պուկարիա զրկուիլը Դուռը խտրեցնելու բնոյթ ունեցող անխոհեմ քայլ մըն էր, որմէ զգուշանալ պար-տէր կաթողիկոսը գործի յաջո-ղութեան սիրտին: Բայց վեհա-րանի մէջ ո՞վ պիտի մտածէր այդ փափուկ պարագաները:

— Բռնութեանցայի հայոց ազ-գային մանկապարտէզը գոցուե-ցաւ այս երկուշաբթի օր կառա-վարութեան պահանջման վրայ: Տեղական կառավարութիւնը եւ կրթական տեսուչը ներողամիտ աչքով նայած էին ցարդ հայոց վարժարանին եւ մանկապարտէ-զին թերի կողմերուն վրայ եւ խտապահանջ չէին եղած ուռ-մաներէնի մասին: Բայց կը հա-

որուն մէջ կը թափառի շարունակ ու փոս մը կը փնտէր հանգչելու համար: Մեռած է իր սիրտը, մեռած է իր է-տիւնը ու ջախջախուած է իր հոգ-ւոյն բովանդակ տրամադրութիւնը: Մէկը միայն կապրի իրեն համար... ատիկա իր թշնամին է, ատիկա իր ընտանիքին թշուառութիւնը սարքող ձեռքն է: Ո՞վ դիտէ... ինչ դաւադրու-թիւն մը կայ գործին մէջ... Ի՛նչ ալ զեռուի ու խորհրդաւոր գաղտնիք մը ծածկած է իր սան սեմերէն ներս տե-ղի ունեցած ոտիւր... Է՛հ, բաւական է որ այդ խորհրդաւոր գաղտնիքին մէկ աննշան վարագոյրը բացուեցաւ... Ես պիտի աշխատեմ մնացեալ ամենէն մը-թին վարագոյր՝ ներք բանալ ու ոտիւր մերկացնել իր զարհուրելի երեւոյթա-վը:

Շէվքի փաշա սկսած էր հետաքրք-րուիլ Աւագակապետին պատմութիւ-նը լսելով Կարծես թէ մոռցած էր Լեւոնակապետի փոխաւոր գոր-ծառնութեան անհաշիւ անհաշիւ չէր հեռացել: — Նարկիլէն վերջացուց ու պար-

աւատուի թէ տիկին Յակոբեան անուանուող թուլչացին հայ կուլտուրայի անարժան վարժուհի մը ինք ուսումնառեցի: Դասատու ըլլալով, մանկապարտէզական հի-տիկին Խակոբեան յաջողութիւն-ներուն նախանձած ու մատնած է կենդրոնական կառավարու-թեան:

Թուլչացիք երեկի թըքահայա-տակները ըլլալով հանդերձ, այդ-աստիճան ուսմանամուլ եւ ազգու-րաց անդամներ ունենալին մեզ թէեւ մեծ ցաւ կը պատճառէ, բայց ոչ դարմանք, քանի որ այդ քաղաքը տասնեակ տարիներէ ի վեր շուրջ մնացած է հայ խեղ-թերէ եւ արժանաւոր քահանա-ներէ ու հայ վարժարանէ:

— Ս. փրկչեան հիւանդանոցի ներաշէն եկեղեցւոյն օժուժը, եւ հիւանդանոցի Յովորեան բաժնին բացումը տեղի ունեցած է մեծ հանդիսակատարութեամբ կիրա-կի օր: Դեկտ. 3ին ի ներկայու-թեան Սրբազան Պատրիարքի եւ բազմաթիւ երեւելի եկեղեցա-կան եւ աշխարհական անձանց:

Կը ցաւինք որ մեծ Վերաւորն-ք ի անցուկ սահմանը չ'ներէր յիշեալ հանդէսներուն մանրա-մասնութիւնը տալ:

— Տօբթօր Մարթոսեան Ա. Արսէնեան եւ Ա. Ֆնտրկիւան է-ֆէնտիները, 100ական ոսմանեան ոսկի նուիրած են հիւանդանո-ցին որպէսզի սոյն 300 լիրայով կաթնատու կովեր գնուին հի-ւանդաց հարկ եղած կաթը մա-տակարելու համար:

ԱՌՈՂՋԱԳԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՄՍՍԹԵՐԹ

Բաժանորդագին

Պուկարիոյ համար տարեկան 10 ֆր. Արաճահմանի » » 12 ֆր. Խմբագիր Կ. ԳԱՅԱՅԵԱՆ Լեւոնակապետին, 2. Չիֆտիյ Թիւ 29 Ռուստուգ

տէղն իջաւ: Մաքի մը տակ նստած էր մեծ հանրո՛ւ ու խորունկ խորունկ մը-տածութիւն մը մէջ կը թռէր ըլլալ: Շէվ-քի փաշա պահ մը կեցաւ ու իր խորթ մօրը զրուիւնը դիտեց: Մեծ հանրո՛ւ երեսը զարմուցած ըլլալով դէպի փա-շային հակառակ կողմը, մէկէն իմէկ չը նշմարեց թէ զինքը դիտող մը կար: Շէվքի փաշա մօրը մօտեցաւ ու ձեռ-քն անոր ուսերուն վրայ դնելով, մրմնջեց:

— Ի՛նչ կը մտածես, մեծ հանրո՛ւ — Ա՛հ... ոչինչ... առարկեց մեծ հա-նրո՛ւ նստած տեղէն ոտքի ելնելով: Կը մտածեմ թէ ու՛ր փախած է Լեւոնակա-ր... ինչպէ՛ս ասկից կրցաւ դուրս ել-նել... մանաւանդ ո՞վ էր այդ վատ կիներ, որուն կեղծ խօսքերէն խաբուե-լով ապարանքս առի:

— Եղածն եղած է, մեծ հանրո՛ւ մե-տելի մը վրայ մտածելով ի՛նչ արդիւնք կունենանք: Ասկի ապագաւոր կեա-վութեանը ձեռքով կատարուած գա-ւադրութիւն մըն է եւ այդ թուրք ձեւացած կրնն ալ հայու հի մըլլալու է:

ՆՈՐ ԳԻՒՑ ՄԸ

Միւնիխէն կը հեռագրեն Թաւրիս:

«Միւնիխի համալսարանի բրո-ֆէսօր Գօրն» չորս տարի համբի-րութեամբ ըրած աշխատանքի շնորհիւ, հեռուէն լուսանկարելու խնդիրը յաջողեցաւ լուծել: Իր ընարած գործիքներով կա-րելի է այժմ ունէ հեռաւորու-թեան հեռագրական կամ հեռա-ձայնի թելերու միջոցաւ լուսա-նկարական «բլիշէ» մը հաղոր-դել: Ես իմ աչքիս առջեւ ունիմ ան «բլիշէ»ներէ մին, կրնէ Թաւրի թղթակիցը, որ 1800 քիլօմէթր հեռաւորութենէ լուսանկարած է առանց ունէ պակասութիւն մը ունենալու: Չէ թէ Գաղիլէի կամ Մօնսիէնօր Չէրէպօթանի աւելի նոր եւ աւելի կատարելագործեալ տպագրական եղանակներով է որ պատկերները հեռուէն կառնուին, այլ ուղղակի հասարակ թէլի մը վրայէն սահող լուսոյ տղօքցու-թեամբ:

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

ՓԻՐԱՊՈՒՏ Ա. հատոր (162 էջ) 1 ֆր. Բ. » (433 էջ) 2 ֆր.

ՆՈՐ ԵՐԿԱՐԱՆ կամ ՄՐՈՒՆԶ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵՐԻ ԵՐԿՐՈՐԳ անդամ տպագ-րուած եւ ճոխացած. Գին 1 ֆր.

ՆԵՏԱ կը պատկերացնէ Պուկար-ներու նիստ ու կացը ու թուրքերէ կրած տառապանքը անոնց ազատու-թեան առաջ. Գին 50 ամսգին

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՋՈՋԵՐ Պատկեր մը Տաճկահայաստանի իրական կեան-քէն: Զեղչեալ գին 1 ֆր.

Այս գրքերը ստանալու համար դիմել ՎԻՒՆԱ «ԻՐԱՆԻԱՆ» ի խմբագ-րութեան

— Չեմ հաստատ... կեանքներեղու մէջ չկայ անանկ կին մը, որ մաքուր թուրքերէն խոսի եւ համարձակութիւն ունենայ հոս մտնելու: Նորէն մեր աղ-գին գործն է: Անոր համար կը վախ-նամ թէ խեղճ ազնիկը վատ ձեռքերու մէջ կը գտնուի...

Միւնիս ստուէր մը իջաւ փաշայի դէմքին վրայ ու ճակատը խորշոմնե-րով պատեց: Ի՛նչ... իր հարեմանոցէն ազնիկ մը փախուէ՛ր թուրք մը ձեռքով եւ գտնուէ՛ր անոր տունը... ատիկա ծանր էր իրեն համար:

— Եթէ ատանկ կատկած մը ունիս, մեծ հանրո՛ւ, գոչեց գոռօզ փաշայ, ան ատեն չառ դիւրին է գաղտնիքը մեր-կացնելու: Գիտցի՛ր որ ամբողջ քաղա-քը տակնուվրայ կընեմ նպասակիս համեմուտ համար:

(Շարունակելի)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԻԻՐԻԻԱ

Կարստան թիւրքիայ հիւ-
րէթ իտէն իսլամ մուհաճիրէ-
րի եւրոպայի մէջ իշխան էրդը-
րում վալիսի անլէրի Ռաշիդեթ
գազասընըն էրմէնի քէօլլէրինէ
օթուրթուրմագտա օթըղընտան
մատաճ գըրկընլարտան գաշ-
մըջ օլան էրմէնիլէրին արազըսի-
նին անլէրէ վէրիլմէսինէ էմը
իթմիշ տիրո իշպու էմըի պի-
նաէն Խաստուը քէօլլէնտէ 70
խանէ վէ Մօլլա Սիւլէյման քէօ-
լլէնտէ 100 խանէ մուհաճիր
թիւրքիւր եւրոպայ էրմէնի-
լէրին թարլարալընը զապթլէ
սիւրմէյէ պաշլամըշլար տըր:

— Մաքէթոնիա ժանտարմալա-
րընա վէրիլմէն իշխան 7000
մալլէր թիւֆենկի 70000 ֆի-
շէնկէ սըբարիշ վէրիլմէն տիր:

— Կէշէն հաֆթա իսլամիալ
գալտըմըջ օլան պահրիյէ ա-
քէրէրի շարթլարլէ թէսին
օլընտըղլարընտան մահալլէրի-
նէ կէօնտէրիլմիշլար տիր:

— Մաքէթոնիանըն մալիյէ գ-
միսիւնընտարի ինկիլիզ ազասը
թախսիս օլընտան 50000 լիւրաի
զըրաթ պանդասը էհալիյէ ֆաի-
տէլի սուրէթտէ գուլլանմադը-
ղընը սէպէպ կէօլլէրէրէ քիմէզ-
քիւր մէպլաղը մալիյէ գօլիսի-
նընտան իտարէ օլընմասընը
թէքլիֆ իթտի վէ ֆրոնսըղ վէ
իթալիա պու թեքլիֆի գապուլ
իթմէք իսթէտիլէր իսէտէ: Ալը-
մանիա ազասը՝ պու իշ մալիյէ
գօլիսիոնըն վաղիֆէսինտէն խա-
րիճ տիրոն տէմէսի իւզէրինէ
Աստորիա վէ Բուսիա ազալարը
տախի Հիլիֆի փաշա իլէ պէրա-
պէր Ալըմանիա ազասընըն էֆ-
քէարընը թաստիգ իթտիլէ-
րինտէն, էքսէրիյէթի արա իլէ
ինկիլիզ ազասընըն թէքլիֆի
րէտտ օլընտու:

— Ինկիլթիւրանըն Բարըմա-
նընտա Մաքէթոնիանըն առլիյէ
խալհաթընտան պահա օլընտուպ
պարօն Բուշման շու պէյանաթ
տա պուլուստու: Բրիտանիա
հիւքիլմէթի մէղքիւզ իսլահտ-
թըն էհէմմիյէթի աղիմէսինի
թանըմըջ օլմալլէ: հէր հալտէ
Մաքէթոնիատա տալմ վէ մու-
հաքէմաթըն իսլահը իշխան իգ-
թիղաղընը տիկէր տէվլէթլէր
իլէ պիլիթիթիֆագ իճրա իտէ-
ճէկի մէմուլ օլընտու:

տըղը իշխան իմատա կէօնտէրմէք
իշի թէէթիւր օլընտու:

— Տէպրէ (Արնապուլըզ) ճի-
վարընտա 80 քիշիլիք պիւր ա-
նալուտ չէթասը աքէր իլէ վու-
րուշմուշ վէ աքէրտէն 18 քիշի
թէլէֆ օլմուշ տըր:

— Եէնի պիւր րում չէթասընըն
Եուանիստանտան թիւրքիայ
կէշտիլի պիլտիլիլիւր:

— Բարիզ օսմանըն էլիսի Միւ-
նիւր բաշա րում բաթրիքի իլէ
կէօրիւշմէսինտէ պուլկարլար իլէ
թաթրիքիւնուլլաշմասընը Սուլթան
թարաֆընտան թալսիլէ իթմիշ
տիր:

— Բում բաթրիգ հանէսինին
րումհանի վէ ճիւմանի մէճիլիլ-
րինտէ բաթրիգ Միւնիւր բաշա-
նըն Սուլթան թարաֆընտան կէօ
թէրտիլի թէմիւնաթ պէյան իթ-
տի: կէօնա Սուլթան բաթրիգ-
հանէնին իմթիաղաթընա թօգան-
մագսըղըն Մաքէթոնիատաքի Ու-
լաշլարըն մէսէլէսի գաթիլէն հալլ
իթմէք արզու իտէրիմիշ: հալ-
պուքի մէղքիւր մէսէլէնին հալլի
ուլահ մէթմէպլէրի վէ քիլիսէ-
լէրի աշմաղլէ օլաճաղընտան
բաթրիգին աւալ իշինէ կէլմէյէ-
ճէք վէ պինապէրին միւնաղաա
տէվամ իտէճէք տիր:

ՏԱԽԻԼԻԷ

Թէլէկրոֆ հանտիսաթընա
պինաէն, Ֆէլսամ: Բրէնա Ֆէրտի-
նանտ հաղթէթլէրի Պէրլինէ կիթ-
միշլէր տիր:

— Թիւրթիա վէ Պուլկարիա
պէյնինտէ թիճարէթ մուգալէ-
լէսինէ տայիւր միւղէքէրաթ
պաշլամըջ օլտըղը Սթանպուլտան
պուլկար թէլէկրաֆ աճէնթինէ
րէսմէն թէպլիլ օլընմուշ տըր:

— Շէհրիմիդտէ իսկէլէյէ Եա-
զըն պուղտայ թաշլմագտա օլան
իշիլէրտէն Բէթրո նամ շալս
տէմիւր Եօլու իւզէրինտէն կէշէր-
քէն թէսատիլիլէ աշաղընը լօթ-
մօթիլիլին ըսկարասընա գապուր-
րուպ 15 մէթրո գատար իլէրի
սիւրիւլիւրքէն քէնտիսինի գուր-
թարմագ իշխան, աճը աճը պտ-
ղըմըջ վէ էմէքլէրէրէք մաքի-
նանըն Էօնիւնտէն իլէրիլմիշ ի-
սէսէ: մաքիւրիսթ առլա տըղգաթ
իթմէքսիլիլին լօթմօթիլիլի Եօլու-
նա տէվամ իթտիլիլի, վէ նիհա-
յէթ զալալլը Բէթրո թէքէրլէք-
լէր ալթընա սօգուլուպ պէլինտէն
իքի բարշա օլուր: Հիւքիլմէթ
տէրհալ մաքիւրիսթի տէրտէսթ
իթտի վէ թահգիգաթա պաշլա-
տը: Միւլթէվէֆա Բէթրո ֆաքիւր
պիւր իշիլ օլմաղլէ պէրապէր
ալթը ուֆագ էվլատ Էօք
սիւզ պըրագմըջ տըր, զէվճէսի
տախի համիլէ հալինտէ տուլ
գալլըյոր: Հէր հալտէ չրմէնտը-
ֆէր իտալէսի անլէրին թէպլու-
շընա Եարտըմ իթմէլի տիր:

ԱՃԷՄԻՍՏԱՆ

Շահ հաղթէթլէրինին խա-
թալընը աղըրլաշմաշ օլտըղը վէ
պաղը մէնպալարա պինաէն վէ-
ֆաթրնա տայիւր շալի օլան խա-
պէրլէր թաստիք օլընմատըգ-
տան մատա, Թէհրանտան ալը-
նան սօն թէլէկրաֆա նաղարէն:
Շահ սըհհէթ քէսպ իթմիշ վէ
հիւքիլմէթ իշիլէրինէ պաղմաշա
պաշլամըջ տըր: Եալընըզ պիւր
րէվալթէ պինաէն, Շահըն վէ-
քիլի իսլահաթ իճրա օլընմաշա-
ճաղընը սէօլլէմիշ իմիշ:

ՐՈՒՍԻԱ

Բէթրոպուրկտան Պէր-
լինէ պիլտիլիլիլիւր: «Եօղլամա-
լար վասիթասը իլէ՝ իսթիլալա
հաղըրլանան պիւր չիւքէթ պու-
լընմըջ տըր: պիւր գաշ սանաղգ
սիւրահ, մուհիւմաթ նէ ճէպհանէ
էլէ կէշմիշ 60 քիշի թութուլ-
մուշ:

— Շարգ լիսանլարընա մախ-
սուս օլան մէթմէպտէ քէք չօգ
պօմպալար պուլուլմուշ վէ շա-
կիրտլէրտէն չօղու թէվգըֆ օ-
լընմըջ տըր:

— Էօպատօրիա էհալիսինտէ
պէօյիլկ հէյէճան հասըլ օլմուշ
տըր: զիւրա Արսէնի նամ րուս
րասիպի վաղարլէ ճահիլ րուս
էհալինին թաստուպընը թահ-
րիք իտուպ, սայիւր միլլէթլէրէ
մէնսուպ օլանլարը գըրմագ ի-
շխան թէշվիգ իտէր իմիշ:

— Վօլկա ըրմաղը իւզէրինէ
վաղը Գաղան վիլայէթինտէ քէք
շիտէղլիլի գըթլըզ հիւքմ իթ-
տիլինտէն, օրանըն թիւրքիլի
էվլատարընը սաթմաշա պաշ-
լամըշլար: Պաշգա թարաֆլար-
տան սաթըն ալմաշա Գաղանա
կիտէրլէր: պու «Ինսան մալին-
տէն» կոկկասիայա կէօթիւրիւպ
12 տէն 17 Եաղընտա 8 գըղլար
հէր պիւրի 100-150 րուպլիլէ
պէտէլ թիւրք քէօլլէրլէրինէ
սաթմըշլար:

— Բէթրոպուրկտաքի հիւքիւ-
մէթ պանդասընտա Եանկըն զու-
հուր իթմիշ իսէտէ, վաթթընտա
պասթըրըմըջ տըր:

ՄԱՐՈՔ

Ֆաս Սուլթանը պէօյիլկ տէվ-
լէթլէրին էլիլիլէրինէ պիւր թահ-
րիւրաթ կէօնտէրուպ, էլճէգիւրա
գօնֆէրասընըն պիւր թիւն գա-
րարլարընը գապուլ իթտիլիլին
վէ իճրասընա արզուքէշ պու-
լընտըղըն պէյան իթմիշ տիր:
էլիլիլէր ճէվապնամէլէրինտէ
տէմիշլէր քիւ ըսեան րէլիսի
րէսուլըն ուլկուսըղըզլարը տէ-
վամ իթտիքէն իսլահաթ միւլ-
քին օլմաշաճաղընտան, էն էվ-
լէլ րէսուլըն թէէտիպի իգթի-
զա իտէր:

ԹԻԻՃՃՈՐԻՅԷ

ՎԱԹԵԱ, ՀԵԿՈՆՈՐԵԻ
ՋԱԽԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ		
Վալիս	100 քիւլ	10-60/12-80
Արապա	52-58 լիպ	7. 10
ԱՐԲԱ,		
Վալիս	100 քիւլ	10. 40/10. 80
Արապա	42-47 լիպ	5-80/6
ԵՈՒԼԱՅ	արապա 33/36 լիպ	4. 20/5.
»	100 քիւլ	11. 11. 25
ՋԱՎԱՍՐ	արապա 52/57 լիպ	7/7. 20
ՖԱՍՈՒԼԱ	արապա 100 քիւլ	16/23
ՌԱԲԻԸԱ	100 քիւլ	— հօգ
Արապա	100 քիւլ	հօգ
ՏԱՐԸ	արապա	6. 6/40
ԳՕԼՕՁ	արապա 55-60 լիպ	12. 14.
ՄԻՍԻՐ	57-58 լիպ	առապա 6. 40/7. 00
»	100 քիւլ	9. 20/9. 50
Կիւնտէ	վալիս 40/50 վէ	500-600
արապա	կէլմէքտէ	վալիս մուլմէ-
լէսի նաթլէսին	20 ֆր.	արապա մու-
ամէլէսի նաթլէսին	20.	20

ՊԱԳԱԼԻՅԷ

Վալիս	քիւլ	արապա	պաղպալիլէ
մալլէրլին	պու	կիւնտէ	ֆիլիպթը, ալթու
ֆրանք	իլէ:		
ԳԱՀԱԼԷ		2.05/ 2.20	
Շէֆէր	նէմէք	87	
Շէֆէր	քէսմէլ	սանաղգ	48
Բիւրիւն	ձէնուպ	չուվալը	42.
»	Ֆիլիպ	»	38/50
»	Ինկիլիլ	»	32
Բիգօ	»	»	49.
ԿԱՁ Սանաղը		10 30	
Ջէթիւն	հաղը քիւլ	85-1. 5	
ԳՈՒՐՈՒ Իւզիւլ		43. 50	
Եուլուրթա	100	ատէթի	7. 50

ՕԹԷԼ ՍԱՄՍՈՆ

ԱՂԷՔՍԱՆՏՐԻԱ

Ճաւի քիւսանաի դէն քիւ 18

Տիար Ս. Շէֆէրանի վարչութեան
տակ գտնուող այս ծովագիտական
օգտու պանդոկը իր մաքրութեամբ
եւ ամեն կատարելութեամբ յանձնա-
րարի է մէր հայրենակիցներուն: Այ-
դելուն հոն կը գտնէ նաեւ մաքուր
ճաշարան մը արեւելեան եւ եւրոպական
ճաշակով մաքուր եւ համաթամ կերա-
կուրներով: Գրեթէ չափաւոր են:

Ա. Ռ. Ի. Ե. Ն. Օ. Գ. Տ. Ռ. Ե. Տ. Ե. Ք.

Թուանիւր Նալ քաղաքը ունեցած
սրճաւաճառութեան խանութ՝ կամ-
քէս անկախ պատճառներէ ստիպեալ
կը ծախեմ: Երկարաշարժ մեքենայով
եւ գեղեցիկ գործիքներով կահաւո-
րած եմ: Կոկիկ, հանգիստ եւ շահաւոր
գուժ մը: Մանաւորապէս հայրենա-
կիցներու կատարելեամբ օրպէսի ա-
ռիթէն օգտուին: ծանօթ եւ վստահելի
անձնաւորութեանց եւ օրինաւոր երաշ-
խաւորութեանց ցոյց տուողներուն գը-
րամիւն կէս մասը ապառիկ կը թողու-
մ: Մանրամասնութիւնք թղթակցու-
թեամբ:

Հասցէ:

Օ. Կիւլէշմէն

փողոց Կօլիա Թիւ 71

(Թուանիւր) ԵԱՇ

Одговор редакторъ А. Курбетянъ

печатница Д. Тодоровъ и С-но — Варна